

for mig fra velunderrettet Side, at de danske Cementfabrikker beregner sig en Avance paa det færdige Produkt, der løber op til mere end 100 pCt. af Varens Produktionspris. At det virkelig kan lade sig gøre at udnytte Befolkningen i en saa utilbørlig Grad, er netop for denne Vares Vedkommende saa meget mere uforstaaeligt, som vi jo har en Andelsementfabrik, der, saa vidt jeg mindes, netop blev startet for at skaffe Befolkningen dette stærkt benyttede Byggemateriale til rimelige Priser; vi kan vist alle erindre de store og stolte Ord, der bar Andelsementfabrikken frem. Naa, den maa vel altsaa være blevet smittet af de kapitalistiske Baciller, som de private Cementfabrikker er befængt med, siden den ikke har kunnet bedre Forholdene. Jeg ved ikke, hvilke Aftaler der her foreligger; men at de maa være af en noget ejendommelig Beskaffenhed, fremgaar af det Tilfælde, der næsten ser ud som en Tanke, at medens Cementprisen er adskilligt lavere i Udlandet end her i Landet, indføres der absolut ingen Cement hertil. Jeg kan ikke andet end nævne dette Forhold og stille det op imod, hvad der stadig siges fra anden Side, fra Kapitalens Side, om jeg maa bruge det Udtryk, at det er Arbejdslønnen, der er for høj, og det Krav, der atter og atter stilles, at Arbejderne virkelig som gode Samfundsborgere maa vise Samfundet det Hensyn at give Afkald paa en Del af deres Fortjeneste. Og dette Krav stilles fra den Side, der ganske ublufærdigt paabyrder Befolkningen en saadan Ekstraudgift, som det kan siges at være, naar man paa et saa stærkt benyttet Bygningsmateriale som Cement beregner sig en Avance, der ligger 100 pCt. eller maaske mere over Produktionsprisen.

Slet saa galt er Forholdet ikke indenfor Teglværksindustrien, men ogsaa dèr er der vistnok noget galt fat. Jeg kender ikke personlig saa meget til det, men jeg kender dog det ejendommelige Forhold, at man paa de danske Teglværker i Sønderjylland kan købe Mursten 10 Kr. billigere, end man kan købe dem paa Teglværkerne i det øvrige Land. Der maa være et eller andet, som her spiller ind. I denne Forbindelse vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at Teglværksindustrien var en af de begunstigede Industrier, en af dem, der fik betydelige Fragtlettelser, da det kneb, og naar en Industri saaledes begunstiges af Samfundet, forekommer det mig rigtignok, at denne Begunstigelse paalægger vedkommende Industri en moralsk Forpligtelse til at producere og sælge saa billigt, som det overhovedet er

muligt, for derved at bidrage *sit* til at fremme Erhvervslivet.

Ogsaa for Kalkens Vedkommende gør der sig et ejendommeligt Forhold gældende. Faldet i Prisen paa Kalk er ikke tilnærmelsesvis det, som det burde være under Hensyn til Priserne paa Kul og andre Ting, som her har Betydning; disse Priser kunde betinge en lavere Pris end den ene Krone, hvormed Kalken er faldet. Prisen for Kalk herhjemme ligger 40 pCt. over, hvad man kan købe tysk Kalk for.

Det vil altsaa ses, at der ikke er saa helt lidt at gøre med Hensyn til det, Lovforslaget tilsigter, ogsaa med Hensyn til at komme kollektive Prisaftaler angaaende Bygningsmaterialer til Livs.

Fra anden Side er Tobakken berørt, og jeg maa da ogsaa have Lov til at sige et Par Ord herom. Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet er vel ikke selv Cigarfabrikant. (C. F. Sørensen: Jo). Ja, jeg ved nok, at han benævnes saaledes, men jeg ved ikke, om det passer. Men er det Tilfældet, forstaaer jeg jo, at det ærede Medlem gik saa stærkt i Brechen for Fabrikantterne, for ellers tror jeg ikke, der er skellig Grund dertil. Vi, der ryger — det gør den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti jo ikke —, men vi andre, som ryger, og som, selv om vi ikke betragter Tobakken som en Livsfornødenhed, tager den som et Middel til at gøre Livet udholdeligt, vi lagde med ikke ringe Forbavelse Mærke til allerede for $\frac{3}{4}$ Aar siden, at naar vi i Butikkerne begyndte at tale om, at nu skulde vel ogsaa Cigarerne snart blive billigere, var Parolen givet: Nej, det bliver sikkert ikke Tilfældet, for Fabrikantterne siger, at Raavarerne er steget saa enormt. Nu faar vi at vide fra anden Side — det er for øvrigt ogsaa blevet sagt af en Fabrikant i „Politiken“ —, at for Røgtobakkens Vedkommende er Priserne faldet, men den Tobak, hvoraf Cigarer fremstilles, er steget i Pris. Ja, jeg skal nøjtes med at sige, at det er et højst mærkeligt Forhold; jeg tror, man skal være Tobaksfabrikant for at forstaa det. Jeg kan i hvert Fald ikke begribe det; for Cigarer laves dog af Tobak, og naar al anden Tobak falder, hvordan i al Verden kan saa den Tobak, der laves Cigarer af, holde sig oppe? (C. F. Sørensen: Der er for lidt Sol paa Sumatra). Jeg tror dog, at den Forklaring er lidt for langt ude, og jeg har da ogsaa set i et Blad, at en Fagmand indenfor Cigarindustrien hævdede — og han sagde om sig selv, at han vidste Besked —, at Cigarfabrikanternes Paastand